

UCHWAŁA NR 253/4579/2022
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
z dnia 3 marca 2022 roku

w sprawie akceptacji sprawozdania z realizacji planu pracy Suwalskiego Parku Krajobrazowego na 2021 rok

Na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.¹⁾), w związku z § 13 Statutu Suwalskiego Parku Krajobrazowego nadanego Uchwałą Nr XXXVI/428/2014 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 24 lutego 2014 roku w sprawie nadania statutu Suwalskiemu Parkowi Krajobrazowemu²⁾, uchwala się, co następuje:

§ 1. Akceptuje się sprawozdanie z realizacji planu pracy Suwalskiego Parku Krajobrazowego na 2021 rok stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Treść uchwały przekazuje się Dyrektorowi Suwalskiego Parku Krajobrazowego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Artur Kesicki

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz.1378, Dz.U. z 2021 r. poz. 1038 oraz poz. 1834.

²⁾ Zmiany wymienionej uchwały wprowadzone zostały uchwałą Nr XXII/171/2016 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 lutego 2016 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PLANU PRACY
Suwalskiego Parku Krajobrazowego na rok 2021**

Lp.	Planowane działania	Czas realizacji (miesiące)	Realizacja
I.	Ochrona przyrody i krajobrazu		
	1. Prace monitoringowe dotyczące:		
a)	populacji bociana białego,	VII - VIII	Skontrolowano 108 gniazd, stwierdzono 67 pary bocianów, w tym 59 pary z młodymi. W granicach SPK skontrolowano 69 gniazd, 39 gniazd było zajętych, w nich stwierdzono 77 osobników dorosłych i 80 osobników młodych; średnia liczba młodych: 2,1 młodych/parę dorosłych i 2,4 młodych/ parę dorosłych, która wyprowadziła lęg.
b)	miejsc hibernacji nietoperzy.	II	Skontrolowano 21 piwnic ziemianek (11 na terenie SPK), we wszystkich zimowało od 2 do 23 osobników nietoperzy. Łącznie stwierdzono zimowanie 210 nietoperzy należących do 5 gatunków: nocek rudy (93 os. łącznie/45 os. na terenie SPK), mroczek poźlocisty (20/13 os.), gacek brunatny (51/27 os.), mopek (24/10 os.), nocek Natterera (16/4 os.), oraz 6 os., którym gatunku nie określono.
2.	Inwentaryzacje przyrodnicze wybranych gatunków chronionych lub znajdujących się w załącznikach Dyrektywy Ptasiej i Dyrektywy Siedliskowej.	III - XI	Inwentaryzacja bobra - kontynuacja. W bieżącym roku stwierdzono 41 stanowisk bobra. Inwentaryzację przeprowadziły studentki Uniwersytetu w Białymstoku odbywające praktykę w SPK.
3.	Organizowanie działań związanych z czynną ochroną przyrody na terenie rezerwatów "Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczą" i "Rutka" oraz na terenie użytku ekologicznego jez. Purwin.	IV - XI	Działania realizowano poprzez ekstensywny wypas bydła przez właściciela bądź dzierżawcę gruntu. W bieżącym roku zgodnie z zaleceniami ochronnymi użytku ekologicznego jez. Purwin nie wykaszano.
4.	Organizowanie działań związanych z usuwaniem z terenu SPK gatunków obcych roślin inwazyjnych.	V - X	Usunięto obce gatunki roślin z terenu SPK: wykoszono płyty barszczu Sosnowskiego w miejscowości Wodzikki i Sidory.
5.	Opieka nad zwierzętami wymagającymi leczenia, odłów i przekazywanie do azylu dla dzikich zwierząt.	I - XII	Przeprowadzono 6 interwencji, w tym: odtłowiono 4 os. bociana białego (2 dorosłe ranne, 2 młode wypadły z gniazda), 1 os. płomykówki, 1 młody os. gołębia grzywacza. Wszystkie zwierzęta przewieziono do ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt w Mikotajówce.

6.	Bieżący przegląd stanu oznakowania granic Parku oraz obiektów prawnie chronionych, tj.: pomników przyrody, rezerwatów, użytków ekologicznych znajdujących się na terenie Parku. Uzupełnianie braków lub zgłaszanie organom nadzorującym obiekty chronione.	V - X	Na bieżąco dokonywano przeglądu stanu oznakowania granic Parku oraz obiektów prawnie chronionych (pomniki przyrody, rezerваты, użytki ekologiczne) na terenie Parku. Na bieżąco również uzupełniano braki w oznakowaniu.
7.	Udział w postępowaniach administracyjnych związanych z wydawaniem decyzji na wycinkę drzew na gruntach miasta Suwałki.	I - XII	<p>W ramach postępowania administracyjnych związanych z wydawaniem zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpłynęło 31 wniosków o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew/krzewów, 8 wniosków o zmianę decyzji i 1 wniosek o wygaszenie wcześniej wydanej decyzji, • wszczęto z urzędu 1 postępowanie w sprawie wygaszenia decyzji, 6 postępowania w sprawie umorzenia opłat za usunięcie drzew nałożonych decyzją, 1 postępowanie w sprawie przeliczenia nałożonych opłat oraz 24 postępowania w sprawie sprawdzenia żywotności nasadzeń zastępczych, • wydano 6 decyzji o umorzeniu opłaty za usunięcie drzew/krzewów, 2 decyzje wygaszające, 31 decyzji rozstrzygających wnioski o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew/krzewów, 26 decyzji umarzających, 7 decyzji zmieniających, • opłatę za usunięcie drzew naliczono w 7 decyzjach, we wszystkich termin wniesienia opłaty odroczone na okres 3 lat od dnia upływu terminu na wykonanie nasadzeń zastępczych, • w 23 decyzjach wydano zezwolenie na usunięcie drzew/krzewów (w 20 na wszystkie wnioskowane drzewa/krzewy, w 3 na część drzew/krzewów), • w 11 decyzjach odmówiono zgody na usunięcie drzew (w 8 w całości, w 3 w części), • w 23 decyzjach umorzono postępowanie, • łącznie wydano zezwolenia na usunięcie 114 drzew, oraz odmówiono zgody na wycinkę 71 drzew, • w 11 decyzjach zobowiązano wnioskodawcę do wykonania nasadzeń zastępczych, • otrzymano 6 zgłoszeń o usunięciach złomów/wyrotów.
8.	Prowadzenie ewidencji oraz gromadzenie informacji na temat gatunków roślin i zwierząt występujących na terenie SPK, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych.	I - XII	<p>Stan na dzień 31.12.2021 r.: 2445 gatunków zwierząt (214 kręgowców i 2231 bezkręgowców); 967 gatunków roślin; 238 gatunków grzybów (w tym porostów). Bazy są stale uzupełniane.</p>
9.	Kontynuacja prac związanych z przygotowaniem projektu rezerwatu przyrody "Źródlika nad Szeszupą" i użytku ekologicznego "Torfowisko nad Bocznielem".	I - XII	<p>RDOŚ w Białymstoku odmówił prac nad utworzeniem rezerwatu "Źródlika nad Szeszupą" do czasu uzgodnienia możliwości objęcia ochroną gruntów przywatnych. W 2021 r. prowadzono rozmowy z właścicielami przywatnych gruntów, które potencjalnie mogłyby być objęte ochroną w formie rezerwatu przyrody lub użytku ekologicznego.</p>
10.	Przygotowanie prezentacji multimedialnych na temat znaczenia i ochrony drzew i zadrzewień.	I - IX	<p>Przygotowano prezentację "Drzewa wśród nas". W prezentacji przedstawiono definicję drzewa wg. obowiązującej ustawy o ochronie przyrody oraz przybliżono podstawowe metody diagnostyczne drzew. Zawarto informacje o grzybach pasyżyjących na drzewach - mających wpływ na ich statykę oraz kondycję zdrowotną. Opisano korzyści płynące z bliskości drzew w otoczeniu.</p>

	11. Ochrona owadów zapylających i żyjących w martwym drewnie (realizacja uzależniona od pozyskania środków).	I - XII	Współpracowano ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" przy realizacji projektu pn. "Ochrona owadów zapylających w SPK", na realizację którego stowarzyszenie uzyskało dofinansowanie. W ramach projektu wzbogacono bazę pokarmową zapylaczy (posadzono 16 lip drobnolistnych w parku podworskim w Starej Hańczy), zwiększono dostępność miejsc ukrycia i rozrodu (postawiono 3 duże hotele dla owadów i 20 małych) oraz wydano materiały edukacyjno-informacyjne zwiększające świadomość ekologiczną społeczeństwa. Kwota dotacji 19 400,- zł.
II.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń Parku		
1.	Patrolowanie terenu SPK i otuliny w celu identyfikacji i oceny potencjalnych zagrożeń, w tym pod kątem przestrzegania zapisów planu ochrony SPK oraz innych przepisów z zakresu ochrony środowiska (m.in. gospodarki odpadami, utrzymania porządku, pozyskiwania kopaliny, nawożenia gnojowicą, odprowadzania ścieków bytowych).	I - XII	Straż na bieżąco patrolowała teren Parku i otuliny w celu identyfikacji i oceny potencjalnych zagrożeń, w tym pod kątem przestrzegania zapisów planu ochrony Parku oraz innych przepisów z zakresu ochrony środowiska (m.in. gospodarki odpadami, utrzymania porządku, pozyskiwania kopaliny, nawożenia gnojowicą, odprowadzania ścieków bytowych). Zidentyfikowano przypadki wykonania wykopów ziemnych. Kontrolowano również legalność prac budowlanych oraz organizacji rajdów motorowych na terenie SPK. W większości przypadków doszło do ugody i naprawienia szkód przez naruszającego przepisy.
2.	Współpraca i współdziałanie z organami administracji państwowej (m.in. RDOŚ, WIOŚ, Policją, Inspektorem Nadzoru Budowlanego) w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących na terenie Parku.	I - XII	Zadanie zrealizowano poprzez: -współpracę przy opiniowaniu projektów decyzji o warunkach zabudowy z RDOŚ, -zgłoszenie do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego obiektów budowlanych znajdujących się w 100-metrowych strefach ochronnych jezior Kojle i Perty, -zgłoszenie do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej nielegalnych pomostów na jeziorach Kojle i Perty, -zgłoszenie na policję i do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków aktów wandalizmu polegających na jeźdźeniu quadami i motorami crossoowymi po Górze Zamkowej i Starej Hańczy, -zgłoszenie na policję i do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego nielegalnych prac ziemnych w Czajewszczyźnie.
3.	Kontrola i uzupełnienie oznakowania i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych zarządzanych przez SPK.	V - VIII	Straż Parku przed i w trakcie sezonu turystycznego kontrolowała i uzupełniała oznakowania i zabezpieczenia terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpienia się (głównie brzeg jeziora Hańcza w Starej Hańczy), uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych zarządzanych przez Park.
III.	Ochrona wartości historycznych i kulturowych		
1.	Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz z innymi jednostkami upowszechniającymi wartości historyczno – kulturowe obszaru Parku w zakresie ochrony obiektów istotnych dla kultury i tradycji regionu.	I - XII	Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków związana z zagospodarowaniem turystycznym zabytkowego parku podworskiego w Starej Hańczy (wycinka i usuwanie wywrotów parkowych drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi przebywających w parku, wykaszanie) oraz planowanym wykonaniem schodów na północnym i południowym stoku Góry Zamkowej w Szurpiłach.
2.	Prowadzenie ewidencji oraz gromadzenie informacji na temat obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym.	I - XII	Park na bieżąco prowadził ewidencję oraz gromadził informacje na temat obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym.

3.	Inicjowanie i organizowanie prac związanych z ochroną i zagospodarowaniem turystycznym obiektów cennych pod względem kulturowym.	I - XII	Zadanie wykonano poprzez: a) przeprowadzenie postępowania administracyjnego w celu uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na wykonanie schodów po północnej i południowej stronie Góry Zamkowej w Szurpiłach, b) konsultacje w zakresie i rodzaju prac mających na celu zagospodarowanie zabytkowego parku podworskiego w Starej Hańczy w ramach projektu „Polodowcowa rytna jeziora Hańcza” – ścieżka edukacyjna promująca bioróżnorodność najgłębszego jeziora w Polsce oraz jego okolic” ze środków RPOWP i Województwa Podlaskiego.
4.	Ochrona parku podworskiego w Starej Hańczy poprzez regulacje prace pielęgnacyjne: wykaszanie i udrażnianie ciągów komunikacyjnych.	I - XII	Regularnie wykaszano i odkrzaczano park podworski w Starej Hańczy. Na bieżąco udrażniano ciągi komunikacyjne udostępniając część parku dla turystów.
5.	„Dzień otwarty w SPK” - organizacja gry terenowej połączonej z aktywnym wypoczynkiem i poznawaniem SPK.	VII - VIII	24.07.2021 r. we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" zorganizowano grę terenową "Fascynujący świat przyrody i kultury SPK" skierowaną do grup rodzinnych, która zakładała rozwiązywanie zadań przygotowanych na dwóch trasach (5 i 9 km), poprowadzonych w okolicach wsi Błaskowizna, Łopuchowo i Cisówek. W grze wzięło udział 86 osób, tworzących 25 drużyn. Dofinansowanie - Województwo Podlaskie.
6.	"Poznaj swoją małą ojczyznę" - wycieczka krajoznawcza dla laureatów konkursu wiedzy o SPK i Suwałkach. Realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych.	V - VI	24.09.2021 r. zorganizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" wycieczkę krajoznawczą dla laureatów konkursu wiedzy o SPK i Suwałkach „Poznaj swoją małą ojczyznę” – VI edycja na 45-lecie utworzenia SPK. Uczestnicy wycieczki zwiedzili m.in. Górę Cisową, Starą Hańczę, Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczą, rezerwat Rutka, Izbę Pamięci Jaćwieskiej w Szurpiłach i Turtul. Dofinansowanie - Budżet Miasta Suwałki.
7.	Organizacja spotkań edukacyjnych dla dzieci i dorosłych dotyczących aspektów historyczno – kulturowych w formie webinarów na profilu Facebook Suwałskiego Parku Krajoznawczego Realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych.	III - XII	Zorganizowano 8 webinarów internetowych na profilu Facebook SPK. Spotkania obejmowały po dwa wykłady o: starobrzędowcach, prowadzone przez kustosa Muzeum Okręgowego w Suwałkach Krzysztofa Snarskiego; Jaćwingach prowadzone przez archeologów z Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie Marcina Engela i Cezarego Sobczaka; żydach, prowadzone przez regionoznawcę Macieja Ambrosiewicza; o ewangelikach prowadzone przez pastora Dawida Banacha. W trakcie spotkań on-line uczestnicy mieli możliwość zadawania pytań i uzyskania odpowiedzi od prowadzących. Po zakończeniu spotkania zapis został udostępniony na profilu Facebook do wielokrotnego odtwarzania.
8.	Udział w ogólnopolskiej akcji Europejskie Dni Dziedzictwa poprzez organizację wędrowek związanych z dziedzictwem kulturowym na terenie SPK dla grup szkolnych.	IX	W dniach 13-17.09.2021 r. zorganizowano obchody Europejskich Dni Dziedzictwa, w których uczestniczyło 117 uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych w Suwałkach i Krasnopolu. Uczestnicy obchodów wędrowali z przewodnikiem ścieżką poznawczą "U źródła Szeszupy", która przybliżyła dziedzictwo kulturowe SPK.
9.	Obchody Międzynarodowego Dnia Krajobrazu poprzez organizację spacerów krajoznawczych ścieżkami edukacyjnymi Parku.	X	20.10.2021 r. zorganizowano obchody Dnia Krajobrazu w postaci spacerów krajoznawczych ścieżką poznawczą "Dolina Czarnej Hańczy" dla grup szkolnych. Ze względu na pandemię koronawirusa oraz niekorzystne warunki atmosferyczne żadna szkoła nie zgłosiła chęci udziału w spacerach.

IV. Działalność edukacyjna				
1. Organizacja:				
a)	XX edycji ogólnopolskiego konkursu wiedzy przyrodniczej „Poznajemy parki krajobrazowe Polski” (etapy: szkolny, gminny, parkowy) dla uczniów klas VI - VIII SP,	I - V	Zorganizowano I i III etap XX edycji ogólnopolskiego konkursu wiedzy przyrodniczej „Poznajemy parki krajobrazowe Polski”, w którym uczestniczyli uczniowie z trzech szkół podstawowych z terenu SPK: z Wizajin, Przeroshi i Rutki-Tartak. Do I etapu konkursu przystąpiło 15 uczniów, natomiast w III etapie rywalizowały ze sobą trzy drużyny trzyosobowe - reprezentacje poszczególnych szkół. Zadaniem uczestników konkursu było rozwiązanie testu składającego się z 25 pytań, z czego 15 dotyczyło ogólnej wiedzy przyrodniczej, a pozostałe 10 dotyczyło znajomości SPK.	
b)	międzyszkolnego konkursu wiedzy o SPK pt. "Poznaj swoją małą ojczyznę" dla uczniów klas VI-VIII suwalskich szkół podstawowych. Konkurs nawiązujący m.in., do jubileuszu 45 lat SPK (realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych),	IV - V	Zorganizowano międzyszkolny konkurs wiedzy o SPK pt. "Poznaj swoją małą ojczyznę" dla uczniów suwalskich szkół. Do konkursu zgłosiło się 96 uczniów z 8 szkół podstawowych z Suwałk. Konkurs polegał na rozwiązaniu testu na temat walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych SPK. Główną nagrodą w konkursie była wycieczka po Parku.	
c)	współorganizacja wspólnie z Białowieskim Parkiem Narodowym X edycji Konkursu Wiedzy Ekologicznej "Różnorodność biologiczna i formy ochrony przyrody w Polsce" (etap powiatowy, finał wojewódzki) dla uczniów klas VII i VIII SP,	IX - XII	Wspólnie z Białowieskim PN zorganizowano kolejną edycję Konkursu Wiedzy Ekologicznej "Różnorodność biologiczna i formy ochrony przyrody w Polsce". Konkurs skierowany był do uczniów kl. VII i VIII szkół podstawowych z terenu województwa podlaskiego. Pierwszy etap szkolny odbył się w 2020 r., natomiast w lutym 2021 r. przeprowadzono etap powiatowy, w którym uczestniczyli uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Filipowie.	
d)	międzyszkolnego konkursu wiedzy nt. zwierząt i roślin wodnych pt. „Wodny świat” dla uczniów klas V-VII SP,	III - XI	Zorganizowano międzyszkolny konkurs wiedzy nt. zwierząt i roślin wodnych pt. "Wodny świat" dla uczniów klas V-VII SP. W konkursie uczestniczyło 31 uczniów z 3 szkół podstawowych: z Wizajin, Jeleniewa i Przeroshi. Finał składał się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. W części pierwszej uczestnicy mieli za zadanie rozwiązanie testu składającego się z 25 pytań dotyczących znajomości bezkręgowców wodnych, ich wyglądu, cech charakterystycznych, miejsc występowania, sposobu odżywiania. Część praktyczna polegała na rozpoznawaniu wybranych gatunków bezkręgowców wodnych i ich larw na podstawie zdjęć. W konkursie wyróżniono 3 laureatów.	
e)	międzyszkolnego konkursu plastycznego pt. „Podwodni mieszkańcy Stawu Turtulskiego" dla uczniów klas „0” – IV SP; przygotowanie pokonkursowej wystawy prac plastycznych,	III - IV	Zorganizowano międzyszkolny konkurs plastyczny pt. "Podwodni mieszkańcy Stawu Turtulskiego" dla uczniów klas "0"-IV SP. Zadaniem uczestników konkursu było przygotowanie pracy plastycznej przedstawiającej wybrany gatunek bezkręgowca wodnego występującego w wodach SPK. Na konkurs wpłynęły 84 prace z siedmiu szkół podstawowych: z Jeleniewa, Wizajin, Pawłówek, Przeroshi, Prudziusk, Rutki-Tartak i Żytkiejm. W kategorii 0-II nagrodzono 3 laureatów i przyznano 16 wyróżnień, a w kategorii III-IV nagrodzono również 3 laureatów i wyróżniono 7 prac.	
f)	międzyszkolnego konkursu ekologicznego w dwóch kategoriach na wykonanie ekostroju oraz ekozabawki z surowców wtórnych pochodzących z recyklingu dla uczniów SP,	IV - VI	Zorganizowano międzyszkolny konkurs ekologiczny w dwóch kategoriach na wykonanie ekostroju lub ekozabawki z surowców wtórnych pochodzących z recyklingu. Konkurs skierowany był do uczniów szkół podstawowych. W konkursie uczestniczyło 33 uczniów z 5 szkół podstawowych: z Wizajin, Jeleniewa, Pawłówek, Przeroshi i Rutki-Tartak.	

g)	międzyszkolnego konkursu plastycznego w dwóch kategoriach: na projekt i wykonanie ekologicznej kartki świątecznej o tematyce bożonarodzeniowej i noworocznej oraz na wykonanie ozdoby choinkowej dla uczniów przedszkoli i klas „0”- III SP.	XI - XII	Zorganizowano międzyszkolny konkurs plastyczny w dwóch kategoriach: na projekt i wykonanie ekologicznej kartki świątecznej o tematyce bożonarodzeniowej i noworocznej oraz na wykonanie ozdoby choinkowej dla uczniów przedszkoli i klas "0"-III SP. Na konkurs wpłynęło 99 kartek oraz 52 ozdoby choinkowe z 5 szkół podstawowych: z Wizajn, Jeleniewa, Pawłówek, Przeroshi i Rutki-Tartak. W konkursie wyłoniono 6 laureatów w kategorii kartki oraz 6 w kategorii ozdoby.
2.	Edukacja dzieci i młodzieży:		
a)	organizowanie i prowadzenie zajęć „Zielonej szkoły w Turtulu” ze szczególnym uwzględnieniem jubileuszu 45 lat SPK (realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych),	I - XII	W 2021 roku SPK prowadził zajęcia dla 722 osób w ramach "Zielonej szkoły w Turtulu" w zakresie ochrony środowiska, ekologii, geomorfologii, historii i kultury regionu, ze szczególnym uwzględnieniem jubileuszu 45 lat SPK.
b)	„Zimowe spotkania z SPK online - 45 lat SPK” - cykl postów/artykułów skierowanych do dzieci i młodzieży wraz z krótkimi filmikami/zdjęciami, dotyczący wybranych gatunków ptaków dokarmianych zimą oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych SPK umieszczanych na profilu Facebook SPK, w okresie ferii zimowych,	I	W okresie ferii zimowych 2021, w ramach "Zimowych spotkań z SPK online - 45 lat SPK", na portalu społecznościowym Facebook SPK ukazało się 10 artykułów/postów. W pierwszym tygodniu, dotyczyły one atrakcji przyrodniczo-krajobrazowych Parku, tj. Turtula, rezerwatu przyrody „Jezioro Hańcza”, Góry Cisowej, rezerwatu geologicznego „Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczą” oraz wsi staroobrzędowców - Wodziłek. W drugim tygodniu przedstawione zostały gatunki ptaków odwiedzające zimą karmniki, m.in. kowalik, sikora bogatka, sikora modraszka, sikora czubata i sikora sójka. Każdy tydzień kończył się mini konkursem, w którym do wygrania były wydawnictwa SPK oraz kalendarz, wydany z okazji 45-lecia Parku.
c)	popularyzacja wiedzy o Parku wśród uczniów różnych typów szkół spoza terenu Parku, ze szczególnym podkreśleniem jubileuszu 45 SPK.	I - XII	Zorganizowano zajęcia wyjazdowe w SP nr 10 w Suwałkach, w których uczestniczyło 22 uczniów. Tematyka zajęć dotyczyła warstwowej budowy lasu.
3.	Organizacja i udział w akcjach i imprezach związanych z kalendarzem ekologicznym, przy czym sposób realizacji uzależniony będzie od obowiązujących restrykcji sanitarnych, m.in.:		
a)	Dnia Ziemi (22 kwietnia) – impreza plenerowa dla dzieci i młodzieży,	IV	W ramach obchodów Dnia Ziemi na portalu społecznościowym Facebook SPK ukazał się post opisujący historię obchodów tego dnia. Z tej okazji ogłoszone zostały również dwa konkursy: plastyczny dla uczniów szkół podstawowych na projekt plakatu pn. "Przywróć naszą Ziemię" oraz "Działaj lokalnie" dla wszystkich chętnych osób, polegający na uporządkowaniu wybranej ścieżki lub szlaku turystycznego przebiegającego po terenie Parku. Impreza plenerowa, która była zaplanowana na ten dzień, nie odbyła się ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną w kraju.
b)	Światowego Dnia Ochrony Środowiska – impreza plenerowa dla dzieci i młodzieży, podczas której nastąpi rozstrzygnięcie konkursu na ekostroj i ekozabawkę,	V - VI	W ramach obchodów Światowego Dnia Ochrony Środowiska na portalu społecznościowym Facebook SPK ukazał się post opisujący historię i cel obchodów Dnia Ochrony Środowiska. Z tej okazji ogłoszono dla szkół podstawowych konkurs ekologiczny na wykonanie ekozabawki z surowców wtórnych pochodzących z recyklingu. W konkursie uczestniczyło 33 uczniów ze szkół w Wizajnach, Jeleniewie, Pawłowie, Przeroshi i Rutce-Tartak. Impreza plenerowa dla dzieci i młodzieży, która zaplanowana była na czerwiec 2021 r. nie odbyła się ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną w kraju.

c)	akcja „Sprzątanie Świata – Polska 2021” – tygodniowe porządkowanie ścieżek edukacyjnych i szlaków turystycznych SPK,	IX - X	27.09 - 01.10.2021 r. zorganizowano akcję "Sprzątanie Świata-Polska 2021" pod hasłem "Myślę, więc nie śmieć". Wzięło w niej udział 338 uczniów ze szkół podstawowych w: Wizajnach, Jeleniewie, Pawłowie, Krasnopolu oraz SP nr 11, nr 6 i nr 5 w Suwałkach. Uporzędkowano 62 km szlaków turystycznych i ścieżek poznawczych SPK.
d)	Europejski Dzień bez Samochodu – Rowerowe Sprzątanie Świata.	IX - X	Zorganizowano rajd rowerowy po terenie SPK połączony ze sprzątnięciem szlaków rowerowych Parku. Wzięło w nim udział 16 uczniów z SP w Wizajnach i Rutce-Tartak.
4. Informowanie o przepisach ochrony środowiska i przyrody:			
a)	informowanie zainteresowanych o przepisach związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych na terenie Parku oraz architekturą regionalną Suwalszczyzny (ulotka),	I - XII	Na bieżąco i w zależności od potrzeb Park informował zainteresowanych o przepisach związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych na terenie Parku oraz architekturą regionalną Suwalszczyzny. Zainteresowanym przekazywano ulotkę na temat zasad lokalizacji i przepisów dotyczących budownictwa.
b)	informowanie zainteresowanych o przepisach związanych z funkcjonowaniem parku krajobrazowego.	I - XII	Na bieżąco i w zależności od potrzeb informowano zainteresowanych o przepisach związanych z funkcjonowaniem parku krajobrazowego.
5. Działalność wydawnicza Parku:			
a)	opracowywanie materiałów informacyjnych, kart pracy oraz prezentacji multimedialnych na potrzeby realizowanych zadań z zakresu edukacji,	I - XII	Opracowano i przygotowano prezentację multimedialną oraz karty pracy do zajęć pn. "Warstwowa budowa lasu".
b)	wydanie zeszytu edukacyjnego "Nietoperze – latające ssaki" (realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych),	I - XII	Wydano zeszyt edukacyjny pn. "Latające ssaki. Nietoperze Suwalskiego Parku Krajobrazowego" w ilości 1 tys. sztuk. W zeszycie zawarte zostały podstawowe informacje o nietoperzach, budowie ich ciała, wielkości i długości życia, zachowaniach, zwyczajach, pokarmie, a także letnich i zimowych kryjówek. Opisanie zostały także zjawiska jak eholokacja i hibernacja – dwie niezwykle umiejętności, jakie posiadają nietoperze oraz przedstawiona została rola nietoperzy w przyrodzie. Zeszyt wzbogacony został rysunkami i opisami dwunastu gatunków nietoperzy występujących na terenie SPK. Dodatkowo na ostatniej stronie umieszczona została wkładka „zrób to sam” z instrukcją samodzielnego wykonania skrzynki dla nietoperzy. W publikacji znalazło się również wiele ciekawostek oraz zadań do samodzielnego wykonania przez dzieci, w postaci rebusów, wykreślanek, literowych przeskakiwanek, zagadek logicznych itp.
c)	przygotowywanie tekstów do publikacji popularyzujących walory Parku, ze szczególnym uwzględnieniem jubileuszu 45 lat SPK,	I - XII	W ramach jubileuszu 45-lecia SPK prowadzono cykl postów promujących walory przyrodniczo-kulturowe na portalu społecznościowym Facebook.
d)	aktualizowanie i zarządzanie treścią oficjalnej strony parku www.spk.org.pl .	I - XII	Na bieżąco aktualizowano treści strony Parku www.spk.org.pl , m.in. poprzez zamieszczanie relacji z bieżących wydarzeń, wzbogacanie galerii zdjęć, aktualizowanie informacji. W ramach jubileuszu 45-lecia SPK przygotowano i opublikowano nową stronę internetową Parku.
6.	Gromadzenie i udostępnianie opracowań i publikacji poświęconych wartościom przyrodniczym, krajobrazowym, historycznym, kulturowym SPK.	I - XII	Na bieżąco gromadzono i udostępniano opracowania i publikacje poświęcone wartościom przyrodniczym, krajobrazowym, historycznym i kulturowym.

V. Działalność w zakresie turystyki, rekreacji i promocji			
1. Działalność informacyjna i promocyjna SPK:			
a)	obsługa grup wycieczkowych - przewodnictwo wycieczek autokarowych po Parku, oprowadzanie po wystawach czasowych, Izbie Regionalnej i po ścieżkach edukacyjno-przyrodniczych,	I - XII	Zadanie zrealizowano poprzez obsługę wycieczek autokarowych i terenowych po ścieżkach edukacyjno - przyrodniczych (poza działalnością Zielonej Szkoły w Turtulu), obsłużono ok. 100 osób, m.in. przeprowadzono prelekcję o Parku pracownikom Puszczy Rominckiej oraz grupie seniorów z gminy Wizajny.
b)	obsługa punktu informacji turystycznej w siedzibie SPK oraz prowadzenie statystyki ruchu turystycznego,	I - XII	Punkt informacji turystycznej w sezonie wakacyjnym (VII-VIII) pracował 6 dni w tygodniu (pn.-pt. 7.30 - 18.00, soboty 10.00 - 17.00), poza sezonem w godzinach pracy SPK. W IT udzielono informacji 1868 osobom, w tym 96 turystom z zagranicy z 12 krajów. Spadek odwiedzin turystów spowodowany był remontem i zamknięciem mostu na rzece Czarna Hańcza oraz budową drogi dojazdowej do siedziby Parku.
c)	gromadzenie i aktualizowanie danych dotyczących turystyki pobytowej oraz ich rozpropagowanie na stronie internetowej Parku i w wydawanych informatorach,	I - XII	Na bieżąco gromadzono i aktualizowano dane dotyczące turystyki pobytowej.
d)	przekazywanie materiałów promocyjnych Parku na targi i imprezy turystyczne.	I - XII	Przekazano materiały promocyjne Parku: uczestnikom biegu Ultra-Hańcza (17.04.2021) i zawodów rowerowych „Suwalskie Tropy Race” (24.-26.07.2021) oraz z przeznaczeniem na Płknik Podlaskich Parków Narodowych i Krajobrazowych (03.07.2021).
2. Organizacja i udział w akcjach i imprezach promujących Park, ochronę środowiska oraz walory turystyczno-krajobrazowe:			
a)	udział w krajowych targach turystycznych (realizacja uzależniona od obowiązujących wytycznych sanitarnych),	I - XII	Nie uczestniczono w krajowych targach turystycznych w związku z przedłużonymi obostrzeniami epidemiologicznymi.
b)	udział w imprezach poświęconych tematyce turystyczno - edukacyjnej (realizacja uzależniona od obowiązujących wytycznych sanitarnych),	I - XII	Uczestniczono i promowano Park podczas Dożynek w Jeleniewie i w Wizajnach (22.08.2021) oraz Festiwalu Ekologicznego Eko -Wizja w Suwałkach (09.10.2021).
c)	organizacja wycieczek pieszych po terenie SPK dla mieszkańców Suwałk w ramach zadania "Suwalska turystyczna rodzinna poznaje SPK" (realizacja uzależniona od pozyskania środków).	VII - VIII	W ramach zadania „Suwalska turystyczna rodzinna na 45-lecie SPK” i trwających obchodów 45-lecia Parku zorganizowano trzy wycieczki dla mieszkańców Suwałk: 17.07.2021 - trasa ścieżki poznawczej „Wokół jeziora Jaczno” (7 km), w programie: panorama Smolnicka, stary młyn w Jacznie, punkt widokowy „Na ozie”, kapliczka cmentarna w Smolnikach (udział 30 os.); 14.08.2021 - trasa ścieżki poznawczej „Doliną Czarnej Hańczy” (5 km), w programie: rezerwat „Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczą”, jezioro Hańcza, wisząca dolina „Gaciska”, oz turtulski, Turtul (udział 52 os.); 18.09.2021 - trasa „Przez łopuchowskie głazowisko”, w programie: punkt widokowy „U Pana Tadeusza”, punkt widokowy „Na ozie”, kapliczka p.w. Matki Kościoła w Kłajpedzie, Stara Hańcza, Błaskowizna, rezerwat „Rutka” (udział 28 os.). Zadanie dofinansowane przez Urząd Miasta Suwałki.

3.	Współpraca z samorządami, organizacjami, instytucjami i punktami informacji turystycznej działającymi na rzecz rozwoju turystyki w regionie.	I - XII	<p>Zadanie zrealizowano poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • współpracę z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego – dokonano corocznego przeglądu technicznego Miejsc Obsługi Rowerzystów GREEN VELO na terenie Parku; • współpracę z POT – uczestnicząco w badaniu online dot. wyposażenia i zakresu usług świadczonych przez biura informacji turystycznej; • współpracę z PROT – przygotowano informację o ruchu turystycznym na terenie SPK w 2020 roku oraz dot. inwentaryzacji zestawów komputerowych użytkowanych w punkcie informacji turystycznej; • współpracę z Politechniką Białostocką – udział w badaniu ankietowym dot. rozwoju infrastruktury turystycznej w parkach krajobrazowych województwa podlaskiego; • współpracę z Urzędem Gminy Jeleniewo - podpisano porozumienie o współpracy partnerskiej w celu realizacji projektu „Rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej na miejscu wypoczynku nad jeziorem Hańcza w Błaskowiznie”; • współpracę przy organizacji imprez sportowo – rekreacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> - ENYO Group S.C. - I edycja Długodystansowych Zawodów Rowerowych „Suwalskie Tropy Race” (24.-26.07.2021), udział ok. 120 zawodników, objęcie patronatem, przekazanie materiałów promocyjnych, - Fundacja „Kierunek Ultra” - IV edycja biegu „ULTRA - HAŃCZA Wiosna 2021” (10.04.2021) na trzech dystansach: 25 km, 67 km, 102 km, udział 230 zawodników z całego kraju; VI edycja „PREDATHLON - Turtul” (28.08.2021), udział ok. 90 zawodników oraz biegu „ULTRA - HAŃCZA Jesień 2021” (25.09.2021), udział ok. 60 zawodników - udostępnienie terenu, przekazanie materiałów promocyjnych, - Hubert Stojanowski - I edycja retro rajdu "Starymi Rowerami po SPK" (28.08.2021), trasa: Turtul – Wodziłki – Góra Zamkowa – Czajewszczyzna – Młyn w Udziejku – Smolniki – Jaczo – Błaskowizna - Wodziłki – Turtul; • przekazano materiały promocyjne do punktów informacji turystycznej: <ul style="list-style-type: none"> - Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach, - Hotel nad Wigrami w Gawrych Rudzie, - Centrum Informacji Turystycznej Wigierskiego Parku Narodowego w Krzywem.
4.	Działalność rekreacyjno-edukacyjna:		
a)	organizacja rajdu rowerowego pn. „Rowerowe Sprzątanie Świata” dla uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych.	IX - X	<p>W dn. 21-22.09.2021 r. przeprowadzono XII edycję „Rowerowego Sprzątania Świata” w ramach obchodów Światowego Dnia Bez Samochodu oraz akcji „Sprzątanie Świata-Polska 2021”. W akcji udział wzięło 16 uczniów ze SP w Rutce-Tartak i w Wizajnach, którzy uporządkowali drogi prowadzące po granicy Parku.</p>
5.	Podjęmowanie działań mających na celu poprawę funkcjonowania szlaków turystycznych i ścieżek poznawczych przebiegających przez teren Parku:	III - XII	<p>W ramach działań mających na celu poprawę funkcjonowania szlaków turystycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wystąpiono do PTTK Oddział w Białymstoku i uzyskano akceptację zmiany przebiegu żółtego szlaku pieszego „Znad jezior huciańskich po Mazury Garbate” na odcinku Kleszczówek-Kleszczówek, • wykonano schody na północnym stoku wzniesienia Góry Zamkowej w Szurpiłach w zadania „Ochrona wartości przyrodniczych i historycznych Góry Zamkowej w Szurpiłach – etap I”.

	<p>a) uzupełnienie drogowskazów informacyjnych na szlakach turystycznych i ścieżkach poznawczych,</p> <p>b) odnowa oznakowania wybranych szlaków pieszych (realizacja uzależniona od pozyskanych środków).</p>	<p>V - X</p> <p>V - X</p>	<p>Na bieżąco wymieniano drogowskazy na szlakach turystycznych i ścieżkach poznawczych Parku.</p> <p>W ramach zadania „Pieszko przez SPK - kontynuacja odnowy oznakowania szlaków pieszych SPK” we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” odnowiono oznakowanie sześciu szlaków pieszych: zielonego (Jeleniewo-Smolniki), żółtego (Sidory-Smolniki), trzech szlaków czarnych (Błaskowizna-Łopuchowo, Wodziłki-Góra Zamkowa, Gulbieniszki-Smolniki) oraz fragmentu szlaku dojściowego „Na Górę Leszczynową” o łącznej długości 32 km. Zadanie dofinansowane przez Województwo Podlaskie.</p>
VI.	Współpraca z innymi podmiotami w zakresie ochrony Parku		
<p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>4.</p> <p>5.</p>	<p>Współpraca ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy"- pozyskiwanie środków na dodatkową działalność w zakresie ochrony przyrody.</p> <p>Współpraca z Zakładem Energetycznym, ochrona gniazd bociana białego na słupach linii energetycznych, montowanie platform.</p> <p>Udział w postępowaniu administracyjnym na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian wprowadzanych w tych planach.</p> <p>Uzgodnianie lokalizacji oraz opiniowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projektów architektonicznych dla obiektów budowlanych oraz innych inwestycji pod względem zgodności z treścią aktów prawnych oraz z planem ochrony Parku.</p> <p>Współpraca z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w oparciu o art. 124 §1 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko.</p>	<p>I - XII</p> <p>I - XII</p> <p>I - XII</p> <p>I - XII</p> <p>I - XII</p>	<p>Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "Ochrona owadów zapylających w SPK". W ramach projektu wzbogacono bazę pokarmową zapylaczy, zwiększono dostępność miejsc ukrycia i rozrodu oraz wydano materiały edukacyjno-informacyjne zwiększające świadomość ekologiczną społeczeństwa. Kwota dotacji 19 400,- zł.</p> <p>Współpraca z zakładem energetycznym (PGE Dystrybucja Białystok) - ochrona gniazd bociana białego. W 2021 roku zakład energetyczny zamontował na wniosek SPK (z 2020 r.) 6 platform pod gniazda oraz 1 system antyptak uniemożliwiający siadanie ptaków na transformatorze. W 2021 r. SPK zgłosił 6 nowych lokalizacji słupów energetycznych, na których potrzebny jest montaż platform pod gniazda bocianie.</p> <p>Park nie brał udziału w postępowaniach administracyjnych na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian wprowadzonych w tych planach, ponieważ w 2021 roku żadna z gmin z obszaru Parku nie przystąpiła do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Park opiniował projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projekty architektoniczne dla obiektów budowlanych oraz innych inwestycji pod względem zgodności z treścią aktów prawnych oraz planem ochrony parku. Zaopiniowano 22 decyzje o warunkach zabudowy (19 opinii pozytywnych), w tym 11 opinii dotyczących nowej zabudowy siedliskowej. Uczestniczono w licznych wizjach lokalnych. Uzgodniono 4 lokalizacje i/lub koncepcje architektoniczne budynków podlegających zgłoszeniu do Starostwa Powiatowego w Suwałkach oraz zaopiniowano 8 projektów budowlanych złożonych w postępowaniu o udzielenie pozwolenia na budowę, a do 3 z nich zastosowane zostały zgłoszone przez SPK uwagi.</p> <p>Współpraca z RDOŚ w oparciu o art. 124 §1 ustawy z dn. 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko oraz na podstawie porozumienia z 2012 r. Współpraca objęta, m.in. konsultacje związane z inwestycjami na terenie SPK.</p>

VII.	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na działalność statutową Parku		
1.	Przygotowanie wniosku "Chroń i poznaj nocy zwierza - skrzydlatego nietoperza". Projekt kierowany do WFOŚiGW w Białymstoku.	I - XII	Wniosek "Wzbogacenie oferty edukacyjnej SPK poprzez wydanie zeszytu edukacyjnego pn. "Nietoperze - latające ssaki", który został złożony do WFOŚiGW w Białymstoku uzyskał dofinansowanie. Kwota dotacji - 11 120 zł.
2.	"Suwalska turystyczna rodzinka poznaje SPK". Projekt kierowany do Urzędu Miejskiego w Suwałkach we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy".	VI - IX	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "Suwalska turystyczna rodzinka świętuje 45-lecie SPK". Kwota dotacji - 3 000 zł.
3.	"Poznaj swoją małą ojczyznę" - wycieczka krajoznawcza dla laureatów konkursu wiedzy o SPK i Suwałkach. Projekt kierowany do Urzędu Miejskiego w Suwałkach we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy".	V - VII	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. „Poznaj swoją małą ojczyznę” – VI edycja na 45-lecie utworzenia SPK. Kwota dotacji - 2 500 zł.
4.	"Fascynujący świat przyrody i kultury SPK - gra terenowa" - projekt kierowany, we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" do Urzędu Marszałkowskiego WP.	VII - VIII	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "Fascynujący świat przyrody i kultury - gra terenowa na 45-lecie SPK". Kwota dotacji - 9 950 zł
5.	„Ochrona wartości przyrodniczych i historycznych Góry Zamkowej w Szurpłach”. Projekt kierowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" do Urzędu Marszałkowskiego WP.	III - XII	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. „Ochrona wartości przyrodniczych i historycznych Góry Zamkowej w Szurpłach - etap I”. Kwota dotacji - 25 600 zł.
6.	„Pieszo przez SPK - kontynuacja odnowy oznakowania szlaków pieszych SPK”. Projekt kierowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" do Urzędu Marszałkowskiego WP.	V - XI	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. „Pieszo przez SPK - kontynuacja odnowy oznakowania szlaków pieszych SPK”. Kwota dotacji - 7 000 zł.
7.	"Porozmawiajmy o historii i kulturze SPK" - cykl internetowych wykładów o walorach historyczno-kulturowych SPK - projekt kierowany, we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.	VI - XII	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "Porozmawiajmy o historii i kulturze SPK" - cykl internetowych wykładów o walorach historyczno-kulturowych SPK. Kwota dotacji - 3 000 zł.
8.	Ochrona owadów zapylających i żyjących w martwym drewnie – projekt kierowany, we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" do WFOŚiGW.	I - XII	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "Ochrona owadów zapylających w SPK". Kwota dotacji ze środków Województwa Podlaskiego – 19 400 zł.
9.	Realizacja projektu „Polodowcowa rytna jeziora Hańcza” – ścieżka edukacyjna promująca bioróżnorodność najgłębszego jeziora w Polsce oraz jego okolic” ze środków RPOWP.	I - XII	Projekt „Polodowcowa rytna jeziora Hańcza” – ścieżka edukacyjna promująca bioróżnorodność najgłębszego jeziora w Polsce oraz jego okolic" został zrealizowany w około 80% zaplanowanych działań. Wybudowane zostały dwie wieże widokowe (w Przetomce i Małesowiznie), parking przy siedzibie SPK oraz infrastruktura turystyczno-edukacyjna w Parku podworskim w Starej Hańczy. Zakończenie prac nastąpi w 2022 r.

VIII.	Prace gospodarcze		
1.	Bieżące prace remontowe i konserwatorskie infrastruktury ścieżki edukacyjnej: "Opowieści Turtula".	V - VI	Dokonano remontu mostu i jazu na rzece Czarna Hańcza w Turtulu; zabezpieczono ruiny młyna poprzez wykonanie barierek ochronnych oraz schodów w celu bezpiecznego zejścia do rzeki; docieplono i wykonano szalówki w Izbie regionalnej w Turtulu, dokonano bieżących napraw infrastruktury turystycznej i edukacyjnej na szlakach i ścieżkach SPK. Prace dokonano przy finansowym wsparciu Stowarzyszenia Miłośników SPK "Kraina Hańczy".
2.	Budowa oczyszczalni ścieków przy siedzibie SPK.	IV - XI	Przy siedzibie SPK w Malesowiznie wybudowana została nowa oczyszczalnia ścieków. Koszt inwestycji - 243 540,00 zł (środki własne inwestycyjne).
3.	Remont dachu budynku gospodarczo-garażowego przy siedzibie SPK.	IV - XI	Ze względu na nieprzyznanie środków finansowych z budżetu Województwa Podlaskiego nie dokonano w 2021 r. remontu dachu budynku gospodarczo-garażowego przy siedzibie SPK.
IX.	Inne		
1.	Uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach i konferencjach dotyczących zakresu działalności SPK.	I - XII	<p>Uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach, konferencjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 21.04.2021 - udział w konferencji online "Architektura drewniana od deski do deski. Teoria i praktyka.", organizator Narodowy Instytut Dziedzictwa, - 22.05.2021 - wygłoszono referat „45 lat ochrony przyrody i krajobrazu SPK” w ramach Suwalskiej Szkoły Lesnej, organizator Nadleśnictwo Suwałki, - 22.06.2021 - udział w konferencji online „Polsko-litewska wymiana doświadczeń na temat roli i systemów oznakowania szlaków turystycznych”, organizator Powiat Suwalski, - 30.09 - 01.10.2021 udział w I Ogólnopolskiej Konferencji "Inwentaryzacje i monitoring przyrodniczy w parkach krajobrazowych INWENT 2021" w Bożejowie, - 8-10.11.2021. udział w szkoleniu online "ArcGIS Pro, Efektywne wykorzystywanie narzędzi GIS", - 16 - 18.11.2021 - udział w konferencji online „VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa - Turystyka na obszarach przyrodniczo cennych”, organizator Politechnika Białostocka, - 18.11.2021 - udział w konferencji online „Zabytki dla wszystkich. Dostępność obiektów zabytkowych dla osób ze szczególnymi potrzebami”, organizator Narodowy Instytut Dziedzictwa, - 18 - 19.11.2021 - udział w szkoleniu online "ArcGIS Pro, Tworzenie i edycja danych".
2.	Organizacja posiedzenia Rady Parku.	VI	Ze względu na panującą pandemię spotkanie Rady SPK odbyło się w dwóch etapach: w I etapie drogą elektroniczną zostały przekazane Radzie sprawozdania merytoryczne i finansowe, II część (28.06.2021 r.) miała charakter sesji terenowej, poświęconej organizacji prac nowej Rady Parku na lata 2021-2026 oraz problemom ochrony przyrody i krajobrazu w SPK.

Poza planem

1. Uczestniczono w pracach komisji konkursowej Powiatowego Konkursu Fotograficznego "Matematyka w przyrodzie naszego regionu" oraz przekazano nagrody w postaci wydawnictw SPK, na ww. konkurs.
2. 25.06.2021 - współorganizowano "Noc Świętojańską" dla grupy z Litewskiego Domu Kultury w Puńsku.
3. Współorganizowano Bałtycką Olimpiadę Geograficzną w dn. 27.06-1.07.2021 r., w której uczestniczyły drużyny z Białorusi, Estonii, Łotwy, Litwy, Polski i Rosji - przekazano materiały uczestnikom oraz zorganizowano ognisko w Turtulu.
4. W dn. 03-06.06.2021 r. udostępniono teren parku podworskiego w Starej Hańczy w celu organizacji obozu historycznego dla członków Fundacji Żywej Historii „HANZA”.
5. 06.09.2021 r. uczestniczono w spotkaniu informacyjnym zorganizowanym w Urzędzie Miejskim w Suwałkach, podczas którego zaprezentowano ofertę edukacyjną SPK, w zakresie rozwoju i wzmocnienia edukacji ekologicznej w szkołach.
6. 22.07.2021 r. zorganizowano pobyt dla dzieci i młodzieży w siedzibie SPK w Turtulu w ramach półkolonii organizowanych przez Suwalski Ośrodek Kultury.
7. Przygotowano treści i wykonano tablicę informacyjną o rezerwacie przyrody Głazowisko Łopuchowskie.
8. Podpisano porozumienie o współpracy partnerskiej przy projekcie „Innowacyjnego systemu pomiaru jakości wody Waterly” realizowanego w ramach pracy startupu Waterly Spółka z o.o.
9. Z okazji jubileuszu 45-lecia wydano pamiątkowy znaczek kolekcjonerski z serii Znaczkę Turystyczne Polska. Znaczek jest dostępny w sprzedaży w siedzibie Parku.
10. Wprowadzono i zaktualizowano treści dotyczące atrakcji turystycznych i ścieżek poznawczych SPK na mapie Google.
11. 21.09.2021 r. uczestniczono w premierze filmu „Krajobraz Mojego Miasta” przygotowanego przez Narodowy Instytut Dziedzictwa.
12. W porozumieniu z Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach w dniach 5 i 7.10.2021 r. zorganizowano warsztaty dla nauczycieli wraz z przejściem ścieżką edukacyjną "Dolina Czarniej Hańczy".
13. Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” aplikowano do Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii o dofinansowanie zadania: „Góra Zamkowa bez barier - dostosowanie szlaku pieszego i rowerowego na potrzeby osób starszych i niewidzących”. Wnioskowana kwota 260 tys. zł. Wniosek nie uzyskał dofinansowania.
14. Z okazji jubileuszu 45-lecia posadzono dąb szypułkowy na terenie parku podworskiego w Starej Hańczy.
15. 25.09.2021 we współpracy z Fundacją Kierunek Ultra zorganizowano obchody 45-lecia Suwalskiego Parku Krajobrazowego. W ramach jubileuszu odbył się bieg Ultra Hańcza 45 upamiętniający rocznicę 45-lecia powołania SPK.

MARSZAŁEK WOJEWODZTWA

Arkadiusz

